

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/44493
GK 165

22-10-2014

Sayı : 89456481/610-575
Konu : Yazılı soru önergesi (7/44493)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 05.06.2014 tarih ve 181377 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/44493 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap (2 sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. M. SEZGİN TANRIKULU'NUN 7/44493 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

Bakanlığımızca sosyal taraflarla mutabık kalınarak hazırlanan; kamu kesimindeki alt işveren işçilerinin iş mevzuatından kaynaklanan haklarını kullanmalarını sağlayan, ücretlerini garantiye alan, kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan alt işveren sözleşmeleri ve uygulamalarının iş mevzuatına uygunluğunu sağlayan, yer altında çalışan işçilerin haftalık çalışma süreleri ve yıllık ücretli izin sürelerinin yeniden düzenlenmesini sağlayan, Linyit ve Taşkömürü çıkarılan işyerlerinde çalışan işçilerin ücretlerini düzenleyen, yer altında çalışan işçilere fazla çalışma yaptırılmasını yasaklayan, bu işçilerin iş güvencesi hükümlerinden yararlanmasını kolaylaştıran düzenlemeleri de kapsayan, İş Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması İle Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun, 11.09.2014 tarih ve 29116 sayılı mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin idari para cezaları hususunda, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 26’ncı maddesinde yer alan hükümler uygulanır. Bu cezaları, OECD ülkelerinde uygulanan para cezaları ile karşılaştırmak, diğer değişkenler ülkeler arasında standart olmadığından mümkün görünmemekle birlikte 4857 sayılı İş Kanunu ile mukayese edildiğinde idari para cezalarının oransal olarak miktarında ciddi artış olduğu görülmektedir.

15.05.2014 tarihli ve 28648 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik’in 5’inci maddesinin dördüncü fıkrasında; “İşveren, tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde; yapılacak işlerde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri ile ilgili yeterli bilgi ve talimatları içeren eğitimin alındığına dair belge olmaksızın, başka işyerlerinden çalışmak üzere gelen çalışanları işe başlatamaz.” hükmü yer almaktadır. Bununla birlikte; işveren, çalışan fiilen çalışmaya başlamadan önce, çalışanın yapacağı iş ve işyerine özgü riskler ile korunma tedbirlerini içeren konularda öncelikli olarak eğitilmesini sağlar.

Yine aynı Yönetmelik kapsamında çok tehlikeli sınıfta yer alan maden işyerlerinde çalışanlara yılda en az bir defa ve en az on altı saat olmak üzere iş sağlığı ve güvenliği eğitimi işveren tarafından sağlanır. Söz konusu eğitimin içeriğinde; “ilk yardım”, “iş kazalarının sebepleri ve korunma prensipleri ile tekniklerinin uygulanması”, “tahliye ve kurtarma” ve “kişisel koruyucu donanım kullanımı” gibi başlıklarda yer almaktadır.

5510 sayılı Kanunun 18’inci maddesine göre; kurumca yetkilendirilen hekim veya sağlık kurullarından istirahat raporu alınmış olması şartıyla iş kazası nedeniyle iş göremezliğe uğrayan sigortalıya her gün için geçici iş göremezlik ödeneği verilir. Yine anılan kanunun 17’nci maddesine göre; iş kazası halinde verilecek ödeneklerin veya bağlanacak gelirlerin hesabına esas tutulacak günlük kazanç; iş kazasının olduğu tarihten önceki on iki aydaki son üç ay içinde 80’inci maddeye göre hesaplanacak prime esas kazançlar toplamının, bu kazançlara esas prim ödeme gün sayısına bölünmesi suretiyle hesaplanmaktadır.

On iki aylık dönemde çalışmamış ve ücret almamış olan sigortalı, çalışmaya başladığı ay içinde iş kazası nedeniyle iş göremezliğe uğrarsa verilecek ödeneklerin veya bağlanacak gelirlerin hesabına esas günlük kazanç; çalışmaya başladığı tarih ile iş göremezliğinin başladığı tarih arasındaki sürede elde ettiği prime esas günlük kazanç toplamının, çalıştığı gün sayısına bölünmesi suretiyle; çalışmaya başladığı gün iş kazasına uğraması halinde ise aynı veya emsal işte çalışan benzeri bir sigortalının günlük kazancı esas tutularak hesaplanmaktadır.

Bu şekilde hesaplanan günlük kazancın, kanunun 18’inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen hükümler gereğince iş kazası halinde istirahatın ilk gününden başlanarak yatarak tedavilerde yarısı, ayaktan tedavilerde ise üçte ikisi sigortalıların yaşadıkları gelir

kaybının telafisi amacıyla geçici iş göremezlik ödeneği olarak verilmektedir. Söz konusu bu miktarlar iş kazası yardımlarına ilişkin 1964 tarih ve 121 sayılı ILO sözleşmesinin belirlediği standartlar çerçevesinde uygulanmakta olup birçok Avrupa Birliđi ve OECD ülkesinde benzer oranlar dikkate alınarak geçici iş göremezlik ödenekleri ödenmektedir. Bununla birlikte sigortalıların aldığı geçici iş göremezlik ödeneği işverenlerin sigortalılara ödediği ve kuruma bildirdikleri; hak edilen ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkak gibi unsurlara bağlı olduğundan bu miktarların yüksek olması halinde sigortalıların elde edecekleri iş göremezlik ödenekleri de yüksek olacaktır.